

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

Yetmişinci İnikat

21.V.1958 Çarşamba

Münderecat

	Sayfa		Sayfa
1. — Sabık zabıt hulâsası	160:161	3. — Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair 3656 sayılı Kanuna bağlı «1» sayılı cetvelin 6330 sayılı Kanunla muaddel Başvekâlet kısmında değişiklik yapılması hakkında kanun lâyihası ve Bütçe Encümeni mazbatasası (1/75)	162
2. — Havale edilen evrak	161	4. — Subaylar heyetine mahsus terfi Kanununun 6743 sayılı Kanunla muaddel 11 nei maddesinin 5 nei bendinin tadili hakkında kanun lâyihası ve Millî Müdafaa Encümeni mazbatasası (1/149)	162:165
3. — Yoklama	161	5. — Gaziantep Mebusu Süleyman Kuranel ve 5 arkadaşının, Gaziantep'in Töke mahallesinden Nuri Pazarbaşı'ya vatani hizmet tertibinden maaş bağlanması hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/96)	165:167
4. — Müzakere edilen maddeler	161	5. — Arizalar ve telgraflar	167
1. — Posta, Telgraf ve Telefon İdaresinin Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun geçici 23 neü maddesi şümulüne girip girmediğinin tefsiri hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Muvakkat Encümen mazbatasası (3/96)	161:164		
2. — Adana Mebusu Kemal Sarıbrahimoğlu'nun, Matbuat suçlarının affı hakkındaki kanun teklifi ile Nusret Safa Coşkun'un, Umumi af hakkındaki kanun teklifi ve Adliye Encümeni mazbatasası (2/19, 2/50)	162		

1. — SABIK ZABIT HULÂSASI

Orudu Mebusu Ferda Güley'in, 16 . II . 1958 Pazar günü Kadıköy kazası C. H. P. lokalinde Gençlik Kolunun tertiplediği kapalı yer toplantısına hangi kanuna müsteniden mâni olduğuna dair Dahiliye Vekilinden olan şifahi suali, Vekil hazır bulunmadığından başka İnikada bırakıldı.

Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın, İpek yol güzergâhının değiştirilmesi hususunda ne düşünüldüğüne,

Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın, Cizre'de Diele nehri üzerinde bir köprü inşası hususunda ne düşünüldüğüne dair şifahi suallerine Nafia Vekili Tefvik İleri ayrı ayrı cevap verdi.

Tokad Mebusu Şahap Kitapçı'nın, 1958 malî yılı hareirah ve tahsisatını almış olan mebuslardan bu paranın tahsili hususunda ne düşünüldüğüne,

Malatya Mebusu Nüvit Yetkin'in, dinleyiciler hakkında çıkarılan güclüklerin sebebine dair Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisinden olan şifahi suallerine, Riyaset adına İdare Âmiri Nüzhet Akın ayrı ayrı cevap verdi.

Ankara Mebusu Hasan Tez'in, küçük sanatlar

kanunu lâyihasının hazırlanıp hazırlanmadığına,

Ankara Mebusu Hasan Tez'in, esnaf kredisinin artırılması hususunda ne düşünüldüğüne dair Ticaret Vekilinden olan şifahi suallerinin cevaplandırılması, Vekil hazır bulunmadığından başka İnikada bırakıldı.

Ankara Mebusu İsmail İnan'ın, Devlet Demiryolları (b ve c) grupuna bağlı işçilerin de (d) grupuna mensup işçilerin faydalandıkları haklara sahibolmaları hususunun düşünülüp düşünülmediğine dair şifahi sualine Münakalât Vekili Fevzi Uçaner cevap verdi.

Posta, Telgraf ve Telefon İdaresinin, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun geçici 23 ncu maddesinin tefsiri hakkındaki Muvakkat Encümen mazbatasını üzerinde görüşüldü.

21 . V . 1958 Çarşamba günü saat 15 te toplanılmak üzere İnikada nihayet verildi.

Reisvekili	Kâtip
Bursa Mebusu	Antalya Mebusu
Agâh Erozan	Attilâ Konuk
	Kâtip
	Konya Mebusu
	Sabahattin Sayın

Sualler

Şifahi sual

1. — Adana Mebusu Kemal Sarıbrahimoğlu'nun, Karaçay deresi ile Mercin nehri yatağının ıslah edilmesi ve lüzumlu yerlerinde setler ve köprüler inşası için bir hazırlık yapıp yapılmadığına dair şifahi sual tahriri Nafia Vekâletine gönderilmiştir. (6/180)

Tahrirî sualler

1. — Tokad Mebusu Şahap Kitapçı'nın, Tokad PTT merkez binasının inşasına ne zaman başlanacağına dair tahrirî sual tahriri Münakalât Vekâletine gönderilmiştir. (7/155)

2. — Tokad Mebusu Şahap Kitapçı'nın, Tokad vilâyetine 1956 senesinden beri tahsis edilen traktörlerle akümülatör ve iç, dış lâstiklerinin miktarına dair tahrirî sual tahriri Ziraat Vekâletine gönderilmiştir. (7/156)

3. — Tokad Mebusu Şahap Kitapçı'nın, Tokad vilâyetine 1950 senesinden beri ne kadar kamyon tahsis edildiğine dair tahrirî sual tak-

riri Ticaret Vekâletine gönderilmiştir. (7/157)

4. — Tokad Mebusu Şahap Kitapçı'nın, Tokad vilâyetine 1950 senesinden beri tahsis olunan kamyon ve otomobil iç ve dış lâstiklerinin miktarına dair tahrirî sual tahriri Ticaret Vekâletine gönderilmiştir. (7/158)

5. — Tokad Mebusu Şahap Kitapçı'nın, Tokad vilâyeti emrine 1950 yılından beri verilen kamyon ve otomobil iç ve dış lâstiklerinin tevziatına dair tahrirî sual tahriri Ticaret Vekâletine gönderilmiştir. (7/159)

6. — Tokad Mebusu Faruk Ayanoglu'nun, hangi vilâyet ve kazalarda lise mevcud olduğuna ve münhal öğretmen kadrolarına dair tahrirî sual tahriri Maarif Vekâletine gönderilmiştir. (7/160)

7. — Tokad Mebusu Faruk Ayanoglu'nun, münhal belediye reisliklerine dair tahrirî sual tahriri Dahiliye Vekâletine gönderilmiştir. (7/161)

8. — Gaziantep Mebusu Süleyman Kuranel'

in, Gazianteb - Karkamış demiryoluna dair tahriri sual takriri Nafia Vekâletine gönderilmiştir. (7/162)

9. — Gazianteb Mebusu Süleyman Kuranel'in, Gazianteb müzesine dair tahriri sual takriri Maarif Vekâletine gönderilmiştir. (7/163)

2. — HAVALA EDİLEN EVRAK

Takrir

1. — Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın, Arzuhal Encümeninin 16. IV. 1958 tarihli hatta karar cetvelindeki 450 sayılı Kararın Umumi Heyette görüşülmesine dair takriri (4/44) (Arzuhal Encümenine)

Mazbatalar

2. — Denizli'nin İstiklâl mahallesi 5 sayılı

hanede kayıtlı Yusufoğlu Zehradan doğma Süleyman Arslanargun'un ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Adliye Encümeni mazbatası (3/160) (Ruznameye)

3. — İzmir Mebusu İlhan Sipahioğlu'nun, Avukatlık Kanununun 49 nci maddesinin 3 nci fıkrası ile 117 nci maddesinin kaldırılması hakkında kanun teklifi ve Adliye Encümeni mazbatası (2/3) (Ruznameye)

BİRİNCİ CELSE

Açılma saati: 15,10

REİS — Reisvekili İbrahim Kirazoğlu

KATIPLER : M. Ali Ceylân (Kırklareli), Mustafa Sarac (Zonguldak)

3. — YOKLAMA

REİS — Yoklama yapacağız efendim.

(Gazianteb mebuslarına kadar yoklama yapıldı.)

REİS — Ekseriyet var, Celseyi açıyorum, efendim.

4. — MÜZAKERE EDİLEN MADDELER

1. — *Posta, Telgraf ve Telefon İdaresinin, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun geçici 23 nci maddesi şümulüne girip girmediğinin tefsiri hakkında Başvekâlet tezkeresi ve Muvakkat Encümen mazbatası (3/96)*

REİS — Mazbata ve tefsir metni geçen İnikatta okunmuştu. Tefsir metnini tekrar okuyoruz, efendim.

Posta, Telgraf ve Telefon İdaresinin, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun geçici 23 nci maddesinin şümulüne girip girmediğinin tefsiri

6145 sayılı Kanunun geçici birinci maddesi gereğince hazırlanacak devir bilânçosuna inti-

kal etmiş ve Divanı Muhasebatın tetkikinden geçmiyen vesikalara müstenit bulunmuş olması dolayısıyla sıhhati sabit olmamış rakamların bu bilânçoya sıhhati sağlanmış bir şekilde intikal etmiş bulunmasının zaruri olduğu ve yine devredilen hizmetlerin 1. I. 1946 dan evvele aid olması ve tahakkukların 6 ay zarfında Divanı Muhasebatın tetkiki ile birlikte ikmal edilmiş bulunması icabedeceği cihetle, 6145 sayılı Kanundan sonra 1. I. 1946 dan evvele ait hizmetler için yapılacak bu kabil tahakkukların bundan böyle de eski yıllara ait bir borcu temsil etmesi dolayısıyla gerek PTT İdaresinin Devlet İktisadi Teşekkülü haline geldiği 17. X. 1953 tarihinden evvel ve gerekse bu tarihten sonra memurların 1. I. 1946 dan evvel 1683 sayılı

Kanuna göre geçmiş hizmetlerinin devrine ait tahakkukların Divanı Muhasebatın vizesinden geçmesi icabeder.

REİS — Tefsir metni üzerinde söz istiyen var mı?... Yok. Encümen mazbatasını bu tefsir metni ile birlikte reyî âlinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Tefsir fıkrası kabul edilmiştir.

2. — *Adana Mebusu Kemal Sarıbrahimoğlu'nun, Matbuat suçlarının affı hakkındaki kanun teklifi ile Nusret Safa Coşkun'un, Umumi af hakkındaki kanun teklifi ve Adliye Encümeni mazbatasını (2/19, 2/50)*

REİS — Adliye Vekili burada mı efendim? (Yok, sesleri) Adliye Vekili bulunmadığı için bir defaya mahsus olmak üzere teklifin müzakeresini Dahilî Nizamnamenin 87 nci maddesi mucibince gelecek İnikada talik ediyorum.

3. — *Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair 3656 sayılı Kanuna bağlı «1» sayılı cetvelin 6330 sayılı Kanunla muaddel Başvekâlet kısmında değişiklik yapılması hakkında kanun lâyihası ve Bütçe Encümeni mazbatasını (1/75) (1)*

REİS — İkinci müzakeresidir. Maddeleri okuyoruz.

Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin 6330 sayılı Kanunla muaddel Başvekâlet kısmında değişiklik yapılması hakkında Kanun

MADDE 1. — Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin 6330 sayılı Kanunla muaddel Başvekâlet kısmından ilişik (1) sayılı cetvelde derece, unvan, aded ve maaşları yazılı memuriyetler çıkarılmış ve yerine ilişik (2) sayılı cetvelde derece, unvan, aded ve maaşları gösterilen memuriyetler konulmuştur.

REİS — Tadilname yoktur, maddeyi reylerinize arz ediyorum.. Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

(1) Birinci müzakeresi 65 nci İnikat zaptındadır.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde me-riyete girer.

REİS — Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya Başvekil memurdur.

REİS — Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Heyeti umumiyesini reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler. Etmeyenler.. Kabul edilmiş, lâyiha kanuniyet kesketmiştir.

4. — *Subaylar heyetine mahsus terfi Kanununun 6743 sayılı Kanunla muaddel 11 nci maddesinin 5 nci bendinin tadili hakkında kanun lâyihası ve Millî Müdafaa Encümeni mazbatasını (1/149) (1)*

REİS — İkinci müzakeresidir. Maddeleri okuyoruz.

4773 sayılı Subaylar heyetine mahsus terfi Kanununun 6743 sayılı Kanunla muaddel 11 nci maddesinin V nci bendinin tadili hakkında Kanun

MADDE 1. — 4273 sayılı Subaylar heyetine mahsus terfi Kanununun 6743 sayılı Kanunla muaddel 11 nci maddesinin V nci bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

«V - Yardımcı sınıflardan Kara Harb Akademisini muvaffakiyetle bitirenler, piyade sınıfına nakledilirler.

Bu nakilden evvel yardımcı sınıf kitalarında geçen hizmetleri kıta hizmetinden sayılır. Ancak terfi için piyade sınıfında bir sicil müddeti bulunup muvafık sicil almaları şarttır.

Yardımcı sınıflardan Deniz ve Hava Harb akademilerini muvaffakiyetle bitirenler, buldukları kuvvet kumandanlıkları içinde uygun vazifelerde istihdam olunurlar.»

REİS — Tadilname vardır, okuyoruz.

T. B. M. M. Sayın Riyasetine

Esbabı mucibesi arz edilen kanun bendinin aşağıdaki şekilde tadilinin Umumi Heyete arzını saygı ile rica ederim.

Niğde Milletvekili

Asım Eren

(1) Birinci müzakeresi 67 nci İnikat zaptındadır.

Esbabı mucibesi :

1. Gerek Hükümet ve gerekse Millî Müdafaa Encümeni, deniz ve hava sınıflarında son Dünya Harbinde beliren topyekûn inkılâbı hiç nazara almamışlar; bilâkis eski devirlerin anlayışını ve sadece denize ve havacı yardımcı sınıf subaylarının evvelce piyade eğitimi görmedikleri için, akademilerinden mezun olunca piyade sınıfında hizmet edemeyecekleri gibi ancak (hal ile istikbali ilzam etme) gibi bir yol tutmuşlardır. Halbuki asıl kıtas, asri harbin icapları olmalıdır.

Arzdan vârestedir ki, ikinci Dünya Harbinde muharip ve yardımcı sınıfların tekmiil subayları (kombine harekât) denen son sevk ve idare esasına göre, deniz ve hava farkı olmaksızın, orduların harekâtında vazife almışlardır ve alacaklardır. Almanların Girit, Amerikalıların Pasifik ve bilhassa Okinawa, müttefiklerin ikinci cephe indirme ve çıkarmaları ve Kore'de General Mac. Artrur'un denizden Yalu nehri ağzına çıkarma ile Kızıl kuvvetleri çevirmesi gibi misaller istikbalde artacaktır. Bu gibi harekâta bir deniz veya hava kurmay subayı çıkar da piyade eğitiminden bihaber görünürse, acaba buna dostumuz ve şimdi askerî eğitim rehberimiz Amerikan ordusu ne der?

2. Esasında deniz ve hava sınıflarının temel eğitimlerinde de esas, piyade eğitimidir. Yardımcı sınıflardan meselâ ordonat, ulaştırma, mühendis, levazım, sıhhiyye, veteriner ve harita subayları, hava indirme kıtasında yere inince kendilerini müdafaadan vâreste kalabilirler mi? Hayır. O halde kanun bendinin böyle bir istisna tanınması kadar abes ve hatalı bir görüş olamaz.

3. IV ncü bentteki (Kumandanlıklardaki hizmet) mecburiyeti de bu bent ile, kendiliğinden, hissettirilmeden, kaldırılmış oluyor. Buna dair esbabı mucibe mazbatası ise sükût ediyorlar. V nci bendin IV ncü bentle alâkası nazara alınmadan V nci bendin yeni şekli hatadır. Zira bu, büyük bir nisyan veya zühul demek olur.

4. Askerî memur sınıfının dahi Yedek Subay Okulunda bir piyade eğitimine tâbi tutulduğunu, deniz ve havacılarımızın da yedek subaylarının aynı piyade eğitimini görmedikçe asıl sınıflarının eğitimine geçirilmedikleri bir zamanda Meclisi Âliden bu realiteye göz yuman bir kanun teklifinin geçebilmesi, kanun yapma va-

zifemizde de bir âhenksizliği ifade edecektir. Meclisi Âlide, ilgili amiraller, hava generalleri ve kara generalleri ile bu teklife muvafakat etmiş bulunan diğer sayın mebus arkadaşlarımız, yukarıdaki realiteyi nasıl olup da unutabilirler? Yukarıki sebeplerle kanun metninin aşağıdaki eski şeklinde tadilen ipkasını arz ve teklif ederim.

Teklif ettiğim metin : 4273 sayılı Subaylar heyetine mahsus terfi Kanununun 6748 sayılı Kanunla muaddel 11 nci maddesinin V nci bendinin tadili hakkında kanun teklifi.

Madde 1. — 4273 sayılı Subaylar heyetine mahsus terfi Kanununun 6748 sayılı Kanunla muaddel 11 nci maddesinin IV ncü bent için kanun teklifinin birinci müzakeresinde kabul edilmiş olan yeni muaddel metninin tekrar eski şekline irca suretiyle aşağıdaki V nci bendin tadilen ipkası kabul olunmuştur :

«V - Yardımcı sınıf subaylarından Harb Akademisini muvaffakiyetle bitirenler, piyade sınıfına nakledilirler. Bu nakilden evvel yardımcı sınıf kıtalarında geçen hizmetleri kıta hizmetinden sayılır. Ancak terfi için piyade sınıfında bir sicil müddeti bulunup muvafık sicil almak şarttır.»

Niğde Milletvekili
Asım Eren

REİS — Asım Eren, buyurunuz.

ASIM EREN (Niğde) — Muhterem arkadaşlar; bugün üçüncü defadır ki, Meclisi Âlinin nazarı dikkatini bir realite üzerine çekmekteyim. O da şudur : Biz bir kanun teklifini yaparken bu kanunun heyeti umumiyesini ve yahut Türkiye mevzuatı kanuniyesinin heyeti umumiyesini nazarı itibara almıyor, teklif ettiğimiz kısmı lâyiha veya teklifin getirmekte olduğu muhtelif teşevvüşleri nazarı dikkate almadan Meclisten kanun çıkarmaya kalkıyoruz. Bu, üçüncü misaldir. Filhakika, 6748 sayılı Ordu Subaylar Heyetinin terfiğine ait Kanunun 11 nci maddesinin 5 nci bendi bu esas muhil şekilde gelmiştir. Bu bent, evveleminde 4 ncü bentle sıkı sıkıya alâkalı olduğu halde bu teklif, 4 ncü bendin komutanlık hizmetinin sicil almak için esas olduğu, terfiin de mutlaka rütbesinin üçte biri kadar kıta kumandanlığından sicil almak icabettiği hakikatini unutarak gelmiş olan bir tekliftir.

Muhterem arkadaşlar; bu realiteyi bir de-

fa böylece kabul ettikten sonra bir kıstas hatasına da temas etmek istiyorum. Gerek teklifi getiren Hükümet, gerekse Sayın Millî Müdafaa Encümeni üyeleri memleketin ve dünyanın içinde bulunduğu durumdan tegafül etmişlerdir. Ordumuzda deniz ve hava subaylarının piyade bir kıta eğitimine tâbi tutulmalarının gerek kanuni ve gerekse mevzu idari icaplar neticesi olduğu hakikati unutulmuştur. Filhakika bugün deniz ve hava yedek-subayları ve kararın askerî memurları bile piyade eğitimi görmeksizin kendi asıl sınıflarında bir vazife alamaz iken, kurmay sınıfına nakletmek istediğimiz deniz ve hava subayını biz nasıl olur da kurmay sınıfının eğitiminden, dünya muharebe temel eğitiminden, yâni piyade eğitiminden mahrum bırakarak kurmay subayı yaparız?

Bu, memleketimizdeki, mevzuata ve usullere açıkça aykırıdır. Bugün de Deniz Kolejinde, Deniz Harb Okulunda, Kasımpaşa Deniz Talim Alayında ve denizin her yerinde piyade eğitimi esas olduğuna göre; ayrıca Eskişehir'de, İzmir'de ve her yerdeki hava üslelerinde, hava acemi erleri dahi piyade eğitimi görmeden asli sınıflarının vazifelerine geçirilmedikleri halde biz bunları, hem de bu kurmay subaylarını piyade kıta hizmetlerinden hangi haklarla istisna ediyoruz, anlamıyorum. Hulâsa : Bu lâyiha memleket menfaatlerine ve ordumuzun talim ve terbiye esaslarına açıkça aykırı olan bir hatadır.

Gelelim beynelmil hataya :

Muhterem arkadaşlar, bugünkü askerî sevk ve idare, kombine harekât şeklindedir. Malûmuâlileri olduğu veçhile İkinci Dünya Harbinde Almanlar Girid'e yaptıkları hava taarruzunda evvelâ hava sınıfını adaya indirdiler ve bu tayyareciler hem müdafaa yaptılar ve hem de paraşütçü kıtalara yer hazırladılar. Bizzat uçaktaki pilotlar muharebe etti. Girid'deki hava meydanlarını tutup İngiliz - Yunan müdafaasını bertaraf ederek hava indirme kıtalarına meydan hazırladılar.

REİS — Asım Bey, bir noktaya nazarı dikkatinizi çekmek isterim: Takdir buyurursunuz ki, mevzuun ikinci müzakeresini yapıyoruz. İkinci müzakeresi heyeti umumiyesi üzerinde değildir. Binaenaleyh siz tadil teklifiniz üzerinde konuşunuz.

ASIM EREN (Devamla) — Beşinci bendin esbabı mucibesini arz ediyorum.

Pasifik'teki Amerikalılar, Güney Pasifik'ten başlayarak Okinawa dâhil, taarruzlarını, meselâ Okinawa çıkarmasında 700 bin Amerikan deniz piyadesi ile 500 bin Japon'a karşı yapmışlardır. Deniz erleri piyade talimi görmeseydi Okinawa zaptedilebilir ve Pasifik'te Amerikan zaferi temin edilebilir miydi?

Sonra, ikinci cephe çıkarmasında Amerikan İndirme Tümen Komutanı olan James M. Gerwin bir hava generalidir ve halen Amerikan ordusunda büyük bir yerdedir. Fransa'ya havadan inmiş ve 24 saat yerde tutunup piyade gibi müdafaa ederek denizden yapılacak çıkarmaya yol açmış ve onlara lâzım olan köprübaşı hinterlandını temin etmiştir.

Kore'de Gl. Mac. Arthur, Pusan'a inen kızılın ileri harekâtı devam ederken, denizden Yalu nehri ağzına çıkarma yaparak kızılın kuzeye ricate mecbur edip Güney - Kore'yi ilk istilâdan kurtaran ilk muvaffakiyetini kazanmıştır. Bunları da yapan yine piyade talimi görmüş Amerikan deniz erleridir.

Biz ne yapıyoruz? Biz şu kıstas hatasını yapıyoruz. Gerek Hükümet lâyihasında, gerekse ona ittiba ettiğini mazbatasında kısaca ifade eden Millî Savunma Encümeni mazbatasında: «Kara ve hava subaylarının piyade eğitimi görmeleri onlara ağır gelir, çünkü bunlar daha evvelce bu piyade eğitimini görmemişlerdir, bunları piyadecilikten affedelim.» demiştir!

Muhterem arkadaşlar; benim oğlum imtihana girerken desem ki : «Evvelce okuma, yazma bilmezdi, o halde onu imtihandan affedin!» Böyle bir esbabı mucibeyi hoca kabul eder mi? Binaenaleyh eski kıstaslarla Meclisi Âliden çıkan bu karar realiteye uymaz. Uymadığı gibi de NATO nezdinde, Bağdad Paktı Devletleri yanında beşinci bent ile verdiğimiz istisnanın acılarını yine bizim deniz ve hava subaylarımız çekerler ve bu Pakta dâhil emsali olan Müttefik Devletler kıtalarının kurmay subayları ile birlikte çalışacak bu yardımcı sınıf subaylarımız mahebolurlar. O halde kombine hareket icabı muharip sınıflarla yanyana çalışacak olan bu yardımcı sınıf kurmaylarının da piyade talimleri görmeleri zaruridir.

(Yardımcı sınıf) deyince basit bir şey telekki etmiyelim : 5811 numaralı Kanunla 1951 yılında tadil edilen 1 nci madde (B) bendine göre ulaştırma, sıhhiye, veteriner, levazım, harita, subay mühendis, ordonatım (ve bir de açık kapı bırakıyor, diyor ki) Millî Müdafaa Vekâletinin tensibedeceği bütün sınıflar yardımcı sınıflardır. Bunların içinde ordu donatım sınıfı ile ulaştırma sınıfı ne kadar muharip kıtalarla sıkı sıkıya alâkalı iseler veteriner ve sıhhiyeler de o kadar alâkahlıdır.

İkinci Dünya Harbinde bir vazife ile Almanya'ya gittim. Alman Hava Ordusunun, paraşütçü kıtalarına karşı yerdeki müdafaa şekli hususunda, Ordumuz namına tetkika memur heyetinin başkanı idim. Berlin'in 120 kilometre kuzey - batısında Wittstock'ta ve Mein üzerindeki Frankfurt'ta Hagenau Hava Üssünde, hava indirme ve paraşütçü kıtalarının her şeyden evvel piyade eğitimi gördüklerini müşahade ettim. İhtiyar papaslar, memurlar, doktorlar kendilerini kendi birlikleriyle beraber tayyareden aşağı atıyorlar ve ondan sonra yerde kendilerini müdafaa etmek için piyade eğitiminden faydalanıyorlardı. Biz nasıl olur da, deniz ve hava subaylarını, hele kurmay subaylarımızı piyade eğitiminden muaf tutarız? (Sağdan, bravo sesleri)

Muhterem arkadaşlarım; tekrar ediyor ve başladığım yere geliyorum: Meclisi Âliden bir kanun çıkarken, mevcut mevzuat esaslarının dışına çıkılmaması lâzımdır. Ne Hükümet ve ne de her hangi bir mebus arkadaşımız bir kanun teklif ederken onu esaslı tetkikten geçirdikten sonra Meclisi Âliye sevk etmelidir. Meclisi Âlinin kanun yapma tekniğinde bir hata tasavvur edilmemelidir. Biz bununla iftihar etmeliyiz. Bizden sonra gelecek olan haleflerimize hata yapılmamış teşriî bir vazife devir ve teslim edebilmeliyiz.

Muhterem arkadaşlar, kaldı ki, bizim elimizdeki bu Terfi Kanununun tadil edeceğimiz 11 nci maddesinde diğer bentleri de terfi için bilhassa kıta kumandanlığı hizmetini şart koşmuştur. Bu 5 nci bendin bize gelen tadil lâyihası 4 ncü bentteki bu kıta kumandanlığı hizmetini de dolayısıyla hissettirmeden kaldırıyor. Yani (kıta kumandanlığı yapmadan da denizde ve havadaki bir kurmay subay terfi eder) diyor. Bu, nasıl olur? O halde bize 4 ncü bent için de açıkça bir tadil teklifi gösterebilirler! Münakaşa edelim.. Be-

şinci bendi tadil edeceğiz derken 4 ncü bentteki en mühim bir esası yani kıta kumandanlık hizmetini kurnazca nasıl ortadan, kaldırabiliriz?

Hulâsa, bu kadar kurnazca getirilmiş olan bu lâyihamın, Birleşmiş Milletler muvacehesinde ve Türk Ordusunun selâmeti namına Büyük Millet Meclisince kabul edilmemesini rica edeceğim. (Sağdan, alkışlar, bravo sesleri)

REİS — Efendim, lâyihamın ikinci müzakeresini yapıyoruz.

FETHİ ÇELİKBAŞ (Burdur) — Reis Bey söz istiyorum.

REİS — Efendim, ikinci müzakere de ancak tadilname sahibi konuşabilir. Encümen de isterse cevap verir.

FETHİ ÇELİKBAŞ (Burdur) — Böyle bir madde mi var, Nizamnamede?

SEBATİ ATAMAN (Zonguldak) — Encümen cevap vermiyor mu?

REİS — İsterse cevap verebilir, efendim.

Tadilnameyi dinlediniz, tadilname sahibinin izahatını da dinlemiş bulunuyorsunuz. Reyinize arz ediyorum, tadilnamenin nazarı mütalâaya alınmasını kabul edenler lütfen işaret etsinler... Kabul etmeyenler... Tadilname nazarı mütalâaya alınmış ve Encümene verilmiştir.

5. — *Gaziantep Mebusu Süleyman Kuranel ve 5 arkadaşının, Gaziantep'in Töke mahallesinden Nuri Pazarbaşı'ya vatani hizmet tertibinden maaş bağlanması hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/96) (1)*

REİS — Kanun lâyihasının ikinci müzakeresidir, maddeleri okutuyorum.

Gaziantep'in Töke mahallesinden Nuri Pazarbaşı'ya vatani hizmet tertibinden maaş bağlanması hakkında Kanun

MADDE 1. — Gaziantep mücadelesinde büyük hizmetleri bulunan Mehmedoğlu 1301 doğumlu Nuri Pazarbaşı'ya hayatta bulunduğu müddetçe vatani hizmet tertibinden (350) lira aylık bağlanmıştır.

REİS — Madde ile ilgili iki tadilname vardır, okutuyorum.

(1) Birinci müzakeresi 67 nci Inikat zaptındadır.

Yüksek Reisliğe

Birinci müzakeresi yapılırken, milletine ve memleketine yapmış olduğu maddi ve mânevi hizmetleri vesikalariyle izah edilen Nuri Pazarbaşı'ya vatani hizmet tertibinden aylık bağlanmasına ait ikinci müzakeresi yapılan kanun teklifinin birinci maddesinde derpiş olunan maaşın 500 lira olarak tadilini arz ve rica ederiz.

İsparta	Gazianteb	Konya
T. Tıgılı	S. Kuranel	O. Bibioğlu
Gazianteb	Afyon K.	Afyon K.
C. San	G. Yiğitbaşı	K. Özçoban
Afyon K.	Artvin	Antalya
O. Uygun	M. Bumin	B. Onat
Gazianteb	İstanbul	Gazianteb
E. Cenani	N. Ataç	A. Ocak
Konya	Amasya	İçel
S. Soylu	K. Eren	M. Dölek
Nevşehir	Gazianteb	Gazianteb
Z. Üner	S. İnal	A. Şahin
Gazianteb	Gazianteb	Artvin
İ. Dai	S. Ünlü	E. Doğan
Rize	Sinob	Artvin
A. Morgil	M. Tansel	K. Balta
Şamsun	İzmir	Adıyaman
N. Ulusoy	E. D. Başar	S. Turanlı
İzmir	Afyon K.	Sakarya
N. Davran	O. Talu	N. Kirişioğlu
Konya	Çorum	Çorum
H. Ölemen	K. Biberoglu	K. Erdem
Burdur	Burdur	Manisa
O. Eroğlu	B. Kayaalp	İ. Yalkın
Kocaeli	Erzurum	Kayseri
C. Tüzün	F. Taşkesenlioğlu	A. R. Kılıçkale
İstanbul	Nevşehir	Rize
S. Çetintaş	N. Önder	M. F. Mete
Bilecik	Antalya	Çorum
M. Erdem	S. Erdem	H. Bulgurlu
Manisa	İzmir	İzmir
N. S. Altuğ	N. İncekara	N. Pınar
Giresun	Giresun	Bolu
D. Köymen	M. Hemiş	M. Güçbilmez
Kütahya	Sinob	Sinob
M. Diler	M. Pınar	M. Tansel

Artvin Kırklareli
H. Çeltikçioğlu A. Sakman

Yüksek Reisliğe

Gazianteb mücahitlerinden Sayın Nuri Pazarbaşı'ya Verilmek üzere Bütçe Komisyonu ta-

rafından teklif edilen (350) lira aylığın (500) liraya çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

12 . V . 1958

Tunceli	Çankırı	Ankara
F. Ülkü	N. Fırat	İ. S. Omay
Maras	Mardin	Gümüşane
E. Soysal	A. Uras	N. Sargınalp
Tokad	Hatay	Kars
D. Yurdakul	İ. Mursaloğlu	K. Güven
Kars	Çankırı	Çankırı
S. Atalay	E. Yalçınalp	K. Barlas
Tokad	Kars	Uşak
Ş. Kitapçı	T. Göle	A. Rıza Akbıykoğlu
Uşak	Uşak	Malatya
A. Ural	A. Çalikoğlu	(Okunamadı)
Adana	Hatay	Adana
S. Karaömerlioğlu	R. Bahadır	N. Arman
Maras	Ordu	Adana
M. Şişman	K. Sağra	T. Yeğenağa
Sivas	Sivas	Sivas
R. Çeltikli	K. Kırıkoğlu	E. İmre
Sivas	Ankara	Tokad
N. Yaraş	Ü. Elli	M. Lâtifoğlu
Mardin	Tokad	Tokad
Ş. Dursun	S. Eken	R. Ulusoy
Kars	Maras	Çankırı
B. İlker	H. Gürün	K. Tabak
Urfa	Urfa	Elâzığ
O. Ağan	Y. Alhas	C. Dora
Ordu	Bingöl	Van
F. Güley	M. N. Okçuoğlu	S. Erdineç
Tunceli	Kars	Ordu
A. Bora	M. Hazer	A. Topaloğlu
Ordu	Ordu	Gümüşane
E. Aydın	M. Tekin	A. Karahan
Van	Urfa	Urfa
A. Altınkaynak	İ. E. Karakapıcı	A. Köksel

REİS — Efendim, Gazianteb Mebusu Süleyman Kuranel ve 5 arkadaşının, Nuri Pazarbaşı'ya vatani hizmet tertibinden 350 lira aylık bağlanması teklifleri üzerine; bu aylıkların beş yüz liraya çıkarılması hakkında okunan iki takriri dinlediniz.

Buyurunuz Süleyman Bey, söz mü istiyor sunuz?

SÜLEYMAN KURANEL (Gazianteb) — Muhterem arkadaşlar, bundan üç inikat evvel bu vatandaşımızın hizmetlerinden ve çalışmalara-

rından uzun uzadıya bahsetmiştik. Yüksek Meclisin temayülüne uyararak ben ve elli sekiz arkadaşım bu teklifi yapmış bulunuyoruz. Yeniden, bu vatandaşımızın maddi ve mânevi hizmetlerini tekrar etmek istemiyorum. Hepiniz buna mutalısınız. Onun için takrirlerin kabulünü rica ediyorum.

REİS — Encümen.

Emin Soysal Bey, bu mesele üzerinde mi söz istiyorsunuz?

EMİN SOYSAL (Maraş) — Usul hakkında.

REİS — Buyurun,

EMİN SOYSAL (Maraş) — Efendim, mâruzatım usul hakkındadır. Bendenizin ve arkadaşlarımın tadilnamesi, bu kanun teklifinin ilk defa geçen müzakeresi sırasında Makâmı Riyasete takdim edilmişti. Bu bakımdan bizim teklifimizin daha evvel okunması icabederdi. Bizim teklifimiz evvel okunmuyor, bizden sonra teklif yapanların teklifleri okunuyor. (Soldan, «ne çıkar?» sesleri) Yoksa mebuslar arasında bir tasnif var mı? İlk teklif okunmuyor; ikinci teklif okunuyor. Sıra ile okunması lâzımdır.

REİS — Böyle bir tefrikin mevzuubahsolmadığını Heyeti Celile takdir eder. Her iki takrir de geçen inikatta verilmiştir. Takrirler ayrırlık derecesine göre okunur ve reye konur. Her ikisi de birbirinin aynıdır. Yalnız birinin 51, diğerinin 58 imzayı ihtiva etmesi hasebiyle, birinin diğerinden evvel okunması icabetmiştir. Bir kasdın asla mevzuubahsolmadığını Emin Soysal arkadaşımız da takdir buyururlar.

Encümen, buyurun.

BÜTÇE ENCÜMENİ M. M. SEBATİ ATAMAN (Zonguldak) — Muhterem arkadaşlar, encümenimiz Gazianteb mebusları arkadaşlarımızın tekliflerini ittifakla kabul etmiştir. Hakikaten Nuri Pazarbaşı'nın, Gazianteb mücadelesinde yaptığı hizmet encümenimizce de takdir edilmiştir. Şimdi bu miktarın, 350 lira olarak kabulünün iki sebebi vardır.

Birincisi, Birinci Büyük Millet Meclisi âzasına vatani hizmet tertibinden tesbit edilen maaşlarının seviyyen 350 lira olması keyfiyeti, ikincisi de bu 350 liranın burada kanuni bir zamna tâbi kılınmasıdır.

Yani 350 lira maaş üzerine, bu kanuna istinaden % 15 nispetinde bir zam yapılacaktır. Bu zamlarla birlikte teklifin baliğ olacağı miktarı inisiyal teklifin miktarına intibak etmediği için ve aynı zamanda Birinci Büyük Millet Meclisi âzalarının da aynı mahiyette vatani hizmet ifa ettikleri kabul edilerek bu âzalara bağlanan maaşlar miktarında bir muadelet temin etmek gayesiyle encümenimiz bunu 350 lira olarak tesbit etmiş bulunmaktadır.

Takdir Yüksek Heyetinizindir.

REİS — Süleyman Kuranel.

SÜLEYMAN KURANEL (Gazianteb) — Muhterem arkadaşlar; Birinci Büyük Millet Meclisinden, yaptığımız tahkikata göre hayatta 9 arkadaşımız kalmıştır. Bunlara 350 lira verilmesini âmir bir kanun vardır. Fakat o zamanki 350 lira ile bugünkü 350 lira arasında az da olsa fark bulunduğu da aşikârdır. (Sağdan, alkışlar) Biz kanunu 1958 de teklif ettiğimize göre bunun 500 lira olarak kabulü bu vatandaşlarımızı maddi bakımdan tatmin etmiş olacaktır.

REİS — Başka söz istiyen yok. Takrirlerin dikkate alınmasını reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Takrirler nazarı dikkate alınmıştır.

Encümenin bu husustaki mütalâası nedir?

BÜTÇE ENCÜMENİ M. M. SEBATİ ATAMAN (Zonguldak) — Encümene havalesini istiyoruz.

REİS — Takrirler nazarı itibara alınmış, encümene verilmiştir.

Ruznamede görüşülecek başka madde kalmamıştır. 23 Mayıs Cuma günü saat 15 te toplanılmak üzere İnikada son veriyorum.

Kapanma saati: 15,37

5. — ARIZALAR VE TELGRAFLAR

Ankara Öğretmenler Yardımlaşma Derneği Başkanı İsmail Yalman imzalı, Türkiye Öğretmenler Bankası Türk Anonim Şirketinin kurul-

ması münasebetiyle öğretmen topluluğunun Türkiye Büyük Millet Meclisine karşı duyduğu samimî hisleri ifade eden arıza.

